

ЭНДСИЭЛЛИ

Нам улууһун хаһыата 1935 сыл алтынньы 6 күнүгэр төрүттэспитэ

2002 с.
Ыам ыйын
16
күнэ
чэппиэр
№ 59 (9054)

Улуус баһылыгы муньабыттан бэлиэтэниһэр

ИДьУО иһитиннэригинэн, бырааһынньык кэмигэр сүрүннээн оскуола оҕолоро арыгы иһэн тутуллубуттар. ДНД-га анаммыт бензин бүпүтүнэн ааспыт нэдиэлэҕэ биһир эрэ тэрилтэ — «Намгаэс-рой» АО ДНД-лыы тахсыбыт. Харабыллар эппиэтинэһэ суохтарыттан, миэстэлэригэр суох буолалларыттан уоруу элбиэр. Ону таһынан маҕаһынар, тэрилтэлэр техникескэй бөһөгөтүүлэрэ мөлтөө уонна сигнализация суога уоруйахтар көңүл кириэллэригэр усулуобуйа үөскэтэр.

XXX

Ыам ыйын 10 күнүгэр Нам селотун И. Винокуров уулусса 39 №-гэр хотон умайбыт. Оҕолор уотунан оонньообуттара биллибит. Ыам ыйын 11 күнүгэр эмиз И. Винокуров уулусса 58 №-гэр сарай умайан иһэн быһаммыт. Ыам ыйын 15 күнүгэр диэри баһаары утары охсуһууга месчаник ытыллар, онуоха баһаарынай сулууспа үлэһиттэрэ утумнаах үлэни ытталлар. Ыам ыйын 8 күнүгэр бу тэрилтэҕэ Дьокуускайтан управлениеттан бэрэбиэркэ тахса сылдьыбыт, отчуот оҕоһуутугар ситэтэ суох үлэ ытыллыбытын бэлиэтэбиттэр, мань туоратарга болдох биэрбиттэр. ОГПС-18 сотрудииктара халаан уутун туоратыыга утумнаахтык үлэлээһэллэр.

XXX

Лесхоз иһитиннэригинэн, сааскы өртөөһүн кэмэ саҕаламмыт. Онуоха дьон сэрэхтээх буолаллара ирдэнэр. Бааһынай хаһаайыстыбалар өртөөһүнүгө көңүл ылар туһунан лесхозка сайаапка түһэрэ иликтэр, өртүүр түбэлтэлэригэр сайаапка биэрэллэрэ ирдэнэр.

XXX

МУ НУ ЖКХ бырааһынньык күнүгэрэ этэстээх дьыаллар таһынаагы ууну оборторуунан дьарыктаммыт. Ууну оборторуу түргэнник бүтүөһүн кыра оҕолоох дьон мэхэйдиит диэн бопсубуттар. Бу үлэҕэ турбаны бааһынай хаһаайыстыбалартан уларсыбыттар. Барыта 200 м уһуннаах 47 турба туттуллубут, 3 киһи үлэһит. Остолобуой иһиннээги ууну хачайдырга суолу сабыыга ГИБДД өттүттэн көмө наада буолбут. Фекальнай ууну таһар суол алдьанан ыраахаттар үөскээбиттэр. Айылца харыстабылын инспекцията, санэпидстанция субэлиитинэн бирдэхтэринэ кирдээх ууну свалкага төдөр туһунан бопсуурос көтөүллүө.

XXX

Ленскэй куоракка өрүс этэн этэннэ ааспыт. Бу күнүгэрэ уу өлүөхүмүгэр күүтүллэр. Дьокуускайга ыам ыйын 19 күнүгэр кэлэрэ сабадаланар. Улууска паводковой комиссия үлэтин саҕалаан көһөрүү, эвакуационнай пууннары тэрийи, онно дьону бородуктанан хааччыыны о.д.а. бопсууостарынан дьарыктанар. Бу күнүгэрэ суукканы быһа дьуһуурустуба тэриллэ, онно баһаарынай сулууспа, ИДьУО, дьаһалта үлэһиттэрэ олоруктара. Халаан уутун туһунан сибидиэннэлэри телевидение, радио, хаһыат нөҕүө нэһилиэннэ билэ-көрө олору. Ыам ыйын 15 күнүгэр паводковой комиссия уочараттаах муньаҕа буолар.

XXX

И.Е. Винокуров аата Намнаагы педколледжка ингэриллибитинэн сибээстээн улуус үрдүнэн киниэхэ аналлаах мероприятиелар ытыллылаллара былааннанар.

XXX

Ыам ыйын 25 күнүгэр оскуолаларга бүтэһик чуораан тыаһыа. Попечителлэр мустан бу сыллаагы үлэлэрин түмүктүүр, инники былааннарын ылынар муньахтара буолуоҕа.

XXX

Ветераннарга анаммыт дьини быйыл үлэҕэ киллэрэр сорук тулар, төһө да үп суодун үрдүнэн.

XXX

Хатырыктаагы государственность музейын кадрдарынан хааччыыны, тутуу үлэтин салгыы ытар бопсууостары дьүүлээхтэргэ соруудах бэрилиннэ.

XXX

Газ магистрала быйыл Бөгүнгө диэри тийиэхтээх. 1 Хомустааха 9 мөл. солк. суумалаах үлэ оҕоһуллубут.

XXX

Нам селотун баһылыга Д.П. Корякин информациятынан, ыам ыйын 8 күнүгэр дьахталлар спартакиадалара түмүктэммит. Кыайылылааһынан Нам 1-кы №-дээх орто политехническэй оскуолатын коллектива буолбут, 2 миэстэни начальнай оскуола, 3 миэстэни 3 №-дээх детсад ылбыттар. Ыам ыйын 11 күнүгэр Набережнай участка депутат И.З. Кривошапкини көүлээһининэн олохтоохтору кытта көрсүһүү буолбут. Муньаха улуус муньаһын председателе Н.Н. Баишев, саастарын ситэ илик оҕолор инспекцияларын старшай инспектора П.Г. Сокольников кыттыыны ылбыттар. Оҕолор бэрээдэги кэһиллэригэр, Аммосов уулуссатын тупсарыыга о.д.а. бопсууостарга тохтообуттар, бу үлэлэри сүрүннүүр актив тэрийэргэ санааларын эппиттэр, ыам ыйын 18 күнүгэр оҕо түөлбөтүгэр распада атытын дьаарбаңкатын тэрийиэхтээхтэр. Нам селотун дьаһалтата хаһаайыстыбаннай кинигэни саҕардыыга үлэлэспит, 3 тыһ. тахса ыал киллэриллибит.

XXX

«Акватакс» ууну ырааһырдар аппараты Салбан эрэ нэһилиэгэ ылбыт. Бастан туран эвакуационнай пууннары оноруоха, онно сөптөөх усулуобуйаны тэрийиэххэ диэн СЭС кылаабынай враба В.С. Хохолова эттэ. Былырын эвакуационнар олус мөлтөх усулуобуйалаахтара бэлиэтэннэ. Санитарнай ыраастааһын түмүктэммит эрээри үчүгэйэ суодунан салгыы ытыллар ирдэнэр.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

БИГЭТИК ҮЙЭТИТИИ

(И. Е. Винокуров аатын Нам педколлеһа сүктэ)

Бу күнүгэрэ Саха сири дьон-сэргэтэ Саха Республикатын 80 сыллаах үбүлүүһүн үрдүк өрө көтөүллүүһүн бэлиэтээтэ.

Саха АССР тэриллэти уустук быһыыга-майгыга, өй-санаа күүстээх кириэтигин түмүгэр ситиһилибитэ. Бу үлэни биһиги үһүлүчүлээх уолбут М. К. Аммосов бэйэтин соратниктарынан П. А. Ойуунускайы, И. С. Н. Вараховы, С. М. Аржаковы кытта баһылаан көһүлээн ыппыттар. Ол да иһин республикабыт Президентэ В. А. Штыров Хатырыкка тахсан М. К. Аммосов үтүгүн-өгөтүн анаан миннээн бэлиэтээн, киниэхэ сүгүрүйүн, саҕа салалта туох үлэни-хамнаһы ытарын ырытан, ханнык сорукар биһиги иннибитигэр туралларын иһитиннэрэн кириэ. Президент үлэтин үчүгэйдик саҕалаабыт дьон бэлиэтигэр баҕарыллар.

Саха норуотун государственноһун бөһөгөтүүгэ бэйэтин сүдү кылаатын биһиги биһир үһүлүчүлээх уолбут И. Е. Винокуров киллэрбитэ. Оһон мээһинэ буолбатах — кини аата Намнаагы педколледжка ингэриллиитэ — бу үбүлүүдээх ыга буолбута.

И. Е. Винокуров туһунан мин дьон кэпсэнииттэн, хаһыат матырыйаалларыттан эрэ билэр буолбатахпын. Партия архыбыгар кириэн үлэни сылдьан, үлэм быһыгар кини олоһун, үлэтин-хамнаһын туһунан докумуоннары билсипитим. Үөрөтөр, суруйар санаалаах үлэһитим да, харахпынан мөлтөөн, сорукупун толорботум. Ол эрээри «Промышленность и работа Якутской АССР в 1946-1958 годах» диэн хомуурунньук икки кинигэтэ тахсытыгар кыттыбытым, составитель быһыытынан уонна балачча матырыйаалы Илья Егорович дакылааттарыттан, этилэрбиттэн биэрбитим. Оһон ити кинигэҕэ кини этилэрбиттэн, дакылааттарыттан бэчээттэммиттэрэ.

Итини таһынан Нам райкомун пропагандаҕа, агитацияҕа отдела партийнай архыбалыын холбоһон 1986 с. буклет таһаарбыта. Мин И. З. Кривошапкини составитель быһыытынан кыттыбыппыт. Научнай-практическэй конференцияҕа партия архыбыгар туох матырыйааллар баалларын туһунан иһитиннэри онорбутум. Республика уонна Нам оройуонун хаһыаттарыгар Илья Егорович туһунан ыстатыйалары бэчээттээн турардаахпын.

Илья Егорович аатын-суолун салгыы үйэтигин кини бастакы салайааччы буоларынан буолбакка, кини киһи уонна салайааччы быһыытынан ураты хаачыстыбалардааһынан, республика дьонун олоһун дьаһаарын тупсарыыга оһуобай оруоллааһынан буолар диэн бигэтик этэбин. Онуоха ханнык чаччылар баалларый? Көннөрү этэн аһар буоллаха, маньыктар:

— Булуң уокуругар уокурук Сэбиэтин ситэриилээх комитетин председателинэн, партия комитетин секретарынан, Намна бастакы МТС директоруунан, Булуңга райисполком председателинэн, райком секретарынан, кэлин доруобуйа харыстабылын министринэн үлэни оһон тупса суоллаах-иистээх үлэни-хамнаһы ыппыта. Холобур, Булуң уокуругар 1924-26-27-32 сылларга очотооһуга ити уокурук Булуң, Эдьигээн, Өлөөн, Анаабыр, Усуяана, Аллайыаха оройуоннарын сирдэрин-уоттарын хабара, урут билбэтэх ветпууннарын аһан үлэлэһитэ, племенной үлэни таһаар тэрийбитэ, табалары атаһаһыннары курдук үлэни саҕалаабыта.

— Совнарком Председателин солбуйааччынан оһон Саха сиригэр иккис научнай экспедицияны тэрийтэриттэ. Магнайгы улахан экспедицияны М. К. Аммосов тэрийтэритин билэбит.

— 1934-35 сылларга Өлөөнгө командировкаҕа сылдьан тупса оройуон буолуохтаах, Өлөөн киһин ханна буолуохтааһын быһаарбыта, онно культбаза тэриллэбитэ, дьону аһыан-таһаһынан, үөрөх-култуура тэриллэринэн хааччылан барбыта. Илья Егорович икки начальнай оскуоланы дьини-уотун булан астарбыта. Дьон өйө-санаата Советскай былаас диэки эргилибитэ.

— Үөрэҕирин, култуура, доруобуйа харыстабылын бопсууостарыгар Совнарком Председателин солбуйааччынан үлэни оһон тыа сирдэригэр ачыктааһын туоратыыга элбэх үлэни ыппыта, субэлар-амалары биэрбитэ, партия уобаластаагы комитетыгар, Совнаркомга элбэх суругу суруйбута, партия Киин Комитетыгар тийэ туруорсубута. Ол туруорсуу түмүктээх буолбута. Буортулаах политиканы ыппыт очотооһу партия обкомун бастакы секретара Степаненко, Совнарком Председателе Муратов согуруу төттөрү ыгырылыбыттар. Обком бастакы секретарынан Масленников, Совнарком Председателинэн И. Е. Винокуров үлэлэрин саҕалаабыттар. Ити 1943 сылга этэ. 1943-46 сылларга Илья Егорович Совнарком Председателинэн оһон сөптөөх үлэни ыппытын түмүгэр сүөһүтэ суох ыаллар сүөһүлэммиттэрэ, колхозтар бөһөгөн барбыттар. Биһир холобур: колхозтаахтар кэтэх ха-

һаайыстыбаларыгар ынах сүөһү аһсаана 2300 төбөнөн, колхозтарга бөдөн ынах сүөһү 28800 төбөнөн эбиллибиттэрэ.

— Совнарком Председателинэн, Саха обкомун бастакы секретарынан оһон саҕа тахсан эрэр талааннаах учуонай Г. П. Башарин «Три якутских реалиста-просветителя» диэн үлэтин бигэтик өйөөбүтэ. Дьонунаньтан уһуларын кэрэй-бөгөтэ. Аһы маньыгы бэлиэтиэххэ сөп. Педколледж бастакы базата урут лесной оскуолаҕа диэн тутуллубут дьыаллар-уоттар. Ити дьыаллар үгүстэрин Илья Егорович «Сельстрой» тутар-монтажтыр управлениетин начальнигынан оһон туттартаабыта.

Педколледж Россияҕа биһир үчүгэй үлэлээх коллективинэн, үөрэх тэрилтэтинэн биллэр. Бу директор Василий Петрович Иванов коллектив үлэтин сөптөөх таһымын туророн үгүс өрттээх үлэтин түмүгэ. Бу үлэни коллектив өссө үрдүк таһымын таһаарынан наада. Онуоха И. Е. Винокуров олоһо-дьаһаҕа, үлэ-хамнаһа үтүө холобур буолуохтаах.

Педколледжка Илья Егорович аата ингэриллиитэ улуус салалтатын, тэрилтэлэр, обществонность педколледжка болдомтото эмиз күүһүрүү диэн эрэннэри баҕарыллар.

Хатын Арыы нэһилиэгиттэн элбэх илин баттаһыннаах сурук кирибитинэн сибээстээн этиэри баҕарыллар: Эһиги сыһа аймаһаҕыт. И. Е. Винокуров аатын сүгэр Хатын Арыы оскуолата кулүккэ хаалыа суоҕа. Ким Илья Егорович аатын үрдүктүк тутар — ол өйдүөҕө. Педколледжка Илья Егорович аатын ингэри кини аатын үйэтигинэ ытыллар үлэ эйгэтин кэнэтэр. Педколледжка республика үгүс улуустарыттан кэлэн үөрэнэн бараллар. Оһор хас да сыл үөрэнэн, Илья Егорович туһунан билэн-көрөн барыыла элбэхтэн-элбэх ычат билэн-көрөн иһэрин хааччылар. Бу буоллаҕа дии — бигэтик үйэтигин дии.

Биһиги Республикабыт Президентигэр, государственнай былааспыт салалтатыгар улахан Махтал буоллун, Махтал буоллун улуус баһылыгар уонна бу бопсууоска сыралаһан үлэлэспит дьонго.

Д. ВИНОКУРОВ,
члн, партия,
комсомол ветерана

НЭНИЛИЭННЭ ИСТИИТИГЭР

Лена өрүскэ ырбы тахсан, уу эбиллэн иһэринэн сибээстээн арыыга баар сылгыларытын суһаллык таһаараргытыгар. Кытылга төттөрү кирибэттэрин наадатыгар хайаргытын субэлибит.

Ууга барар нэһиликтэр дьон бары харамайын сайылыкка таһааралларыгар субэлибит.

Арыыга бултуу сылдьар кусчуттар бука бары төттөрү тахсаргытыгар субэлибит.

Тыа хаһаайыстыбатын улуустаагы управлениета

«ТҮЯ СИРЭ»

Ыал экономикатыгар анал таһаары

ЭБИИ ДОХУОТ КИЛЛЭРИНЭЛЛЭР

Улуус биир кыты нэһиликтэр Түбэ 401 киһи олорор. 525 ынах сүөһү, ол иһигэр 189 ынах, 314 сылгы (172 биз), «Түбэ» СХПК, 8 бааһынай хаһайыстыбалар, 116 кэтэх хаһайыстыбалар бааллар.

2001 с. 2133 цн. үүт, 23 цн. эт, 43 цн. балык государствога туттарылына. Биирдии ыал сыллаабы орто дохуота 100000 тахса солк. тэҥнэстэ. Улуус атын нэһиликтэрин кытта тэҥнээтэххэ түбэлэр чөл олоҕу түстээһингэ үлэни күүскэ ыыталлар. Ол түмүгэр дохуоттара да үгүөрү буолла.

Олохтоохтор агардас сүөһүнү-сылгыны иитиинэн эрэ дьарыктамматтар. Кинилэр балыктаан, бултаан, түүлээхтээн, сир астаан үбү-харчыны эбинэллэр. Бөһүлөк олохтоохторун дьизэлэрин таһа бэрээдэктээх. Ыһыллы-тобуллуу баара көстүбэт. Ыал дьизэтин таһы ахсын оттор мас, тэрилтэлэр котельнайдарыгар таас чох хото тизлибиттар. Кыбыларга оттор куруламмыттар. Нэһиликтэ арыгылааһыны утары араас формалаах, былааннаах үлэ актыбынайдык ыытыллар. Ити дьаһалы олохтоохтор сөбүлүүллэр уонна ойууллар.

АРБУҤУ КЫТТА ҮҮННЭРЭР

Нэһиликтэргэ үбү-харчыны киллэригэ үгүс олохтоохтор наар сүөһүнү, сылгыны тула көрөллөр. Онтон Түбэ пенсионерка Светлана Васильевна, Юрий Егорович Атласовтар 6 ынахтарыттан үгүтү «Ас-Үөл» ГУП-ка 6,7 цн. туттарбыттар. Ааспыт сайын үгүтү туттарыы иһин харчытын утары төлөөннөр ыаллар абыраммыттар. Светлана Васильевна: «Үүппүт харчытыттан оҕолорбутугар көмөлөспүшүт таһынай омук өгүнөөх телевизорун атыыласпышпыт», — диир астыммыт санаатын биллэрэр.

Пенсионердар 6 гектардаах ходоһалаахтар. Ол сирдэрин чехословацкай илии хотурунан оттууллар. «Дьобус буолан баран бэртээхэй тэрил», — диир үөрэ-көтө кэспииллэр. Кырдыаҥастар 2000 с. сайын Намнаагы «Үрүг-Ас» тэрилтэ тулпугу 1 тн үүтүн харчытын күн бүгүнүгөр дьэри төлүү илигин хомойон бэлэтииллэр. Итиннэ аны хантан быһаарыны ылаалларын билбэккэ муна-тэнэ олоорохтууллар. Кырдыаҥас дьонго кыра да харчы кэллэр күүс-көмө буолуо эбит да, түмүгэ ууга тааһы бырахпытты мэйийбит. 1 тн үүт харчыта ханна иннэ-сүттэ? Кырдыаҥастар 5 оҕону төрөтөн атахтарыгар туруордулар. Билигин 11 сиэнгэ ахтылланнаах кэрэ эбэ, эһээ буолан олороллор.

Светлана Васильевна одуруот аһын, сибэкки араастарын олордон, бэртээхэй үүнүүнү ыларын кэспээтэ. Ошооҕор биһиги кылтас сайыммытыгар арбуз (улахан орто тэриилкэ иитин саға), тыква курдук содуруу дойдун үүнээйилэрэ ситэллэрин, онооҕор дьаабылыка маһын олордон боруобалырын санаата көтөүллэн кэспээтэ. Олорор дьизэтин түнүктэригэр баар расадаларын көрдөрдө.

— Ааспыт сайын төһө да кураан буоллар 150 кг. хара, кыһыл хаптаҕы, 40-ча кг. сугуну, барыта 400 кг. отону үргээбиһит. Бэйэбит сиирбитигэр 5 куул хортуппуйу үүннэрбиһит, — диир дьизэлэх хаһайка.

Бу аҕам дьон төһө да пенсияга таҕысталлар күүстэрэ кыайарынан үбү-харчыны оҕорон, ааспыт сылга 106 тыһ. 355 солк. дохуоту киллэринилэр. Эдэрдэр бу хоһуун дьонтон холобурда ылын. Кинилэр курдук үлэлээн-хамсаан. Үлэ суох дьон баран бьар куустан сытымаҕ. Көрү-күлүүнү эрэ экирэтимэн.

Хаартыскага: Светлана Васильевна Атласова

«Чэрэкэ» бааһынай хаһайыстыбатын баһылыга Мария Афанасьевна Дьяконова кэргэнинэн Николай Дыгынвичты сүөһү-сылгы, сибинньэ иитиитинэн дьарыктаналлар. Итини таһынан Мария Афанасьевна олохтоох бэкээринэ сэбидиссэйэ. Кэргэнэ «Түбэ» КП механига. Дьяконовтар үс оҕолохтор. Биир кыыс кэргэнинээх, кыралара 5-с кылааска үерэнэр.

Төрөппүт ийэлэрэ — Сэбизкай Союз ыһыллан, социалистической лааҕыр лидерэ капитализмга кирири суолун онгостор кэмигэр, дьиккэй ырыһыак ыар сылларыгар, ордук тыа сирин олохтоохторугар ыарахаттар үөскээбиттэрэ. «Туҕу тобулуохха, хайдах үлэлээн аал уоту умуруорумуохха?» — диир ыйгыты үөскээбитэ. Дьяконовтар сүбэлэһэн баран 2001 с. бэс ыйыгар «Чэрэкэ» диир аттаах бааһынай хаһайыстыбатын тэриимиттэрэ. Кинилэр билигин 12 сүөһүлээхтэриттэн аҕара ынах, онтон үһэ төрөөтө. 12 сылгылаахтарыттан биэһэ биз. Үс сибинньэлээхтэр, 2-тэ ийэ. Төрөөнууһаан бардахтарына сибинньэ ахсаана эбиллээтэ. Хаһайыстыбаларыгар 10 кууруссалаахтар. Ордук сайынны сымыты быспаттар.

14 гектардаах ходоһаларыгар бэйэлэрэ оттоон ааспыт сайын 30 тоннаны кэбиспиттэрэ. Оттуулларыгар МТЗ-82 мааркалаах трактордаахтар уонна көлөнү туһаналлар. Булка-балыкка, сир аһын хомуруугар сүүрэр УАЗ массынаалаахтар.

— Ынахтарбыт холмогорскай боруодалар. Ааспыт сайын «Ас-Үөл» ГУП-ка 4 тн. 3 цн. үүтү туттарыбыт. Сайынны үүппүт сыатын 2,7% тутаннар ноцоотурдубут. Быйыл сайын үүт сыатын бэрэбиэркэтин үксэтэн, дьон хара көлөһүнүн чизинэйдик төлүөхтэрин наада. Билигин күнгэ 30-ча литрэ үүтү ыбын, — диир Мария Афанасьевна.

Кэргэниилэр агардас сүөһүлэрин-сылгыларын өрө мыһаан олорботтор. Эдэр, эр-

ХАМНАҤЫ КӨРБӨТӨХТӨРӨ ЫРААППЫТ

Сүүнэ улахан хотонноох, көрүөлээх-хаһаалаах дьобус чааһынай дьизэ учуутал идэлээх буолан баран сүөһү иитиитинэн, тыа хаһайыстыбатын үлэтинэн дьарыктанар Е.М. Федоров кэргэнинэн Анна Герасимовна Захарованын быр-бааччы олороллор. Кинилэр 6 оҕолохторуттан үһэ ыал буолбуттар. Кэргэниилэр 6 сиэн тапталаах эбэлэрэ, эһэлэрэ. Сарсыардаагы ыамын үүтүн сэлпэрээтэрдии олоор Анна Герасимовна (хаартыскага) үлэтин туһунан манныгы эттэ:

— Д.Д. Захаров баһылыктаах «Кытыл» бааһынай хаһайыстыбатыгар үлэлибит. Мин манныксыттыбын, кэргэним Егор Михайлович сүөһү көрөр. Хаһайыстыбага биир ДТ-75, икки «Беларусь» трактордаахпыт. Биир УАЗ-фургон баар.

Билигин биһиги хотомму-

тугар 29 сүөһү туар. Ол иһигэр 4 ыһырай, 11 ынахтан 5 ынар, биир кытарах.

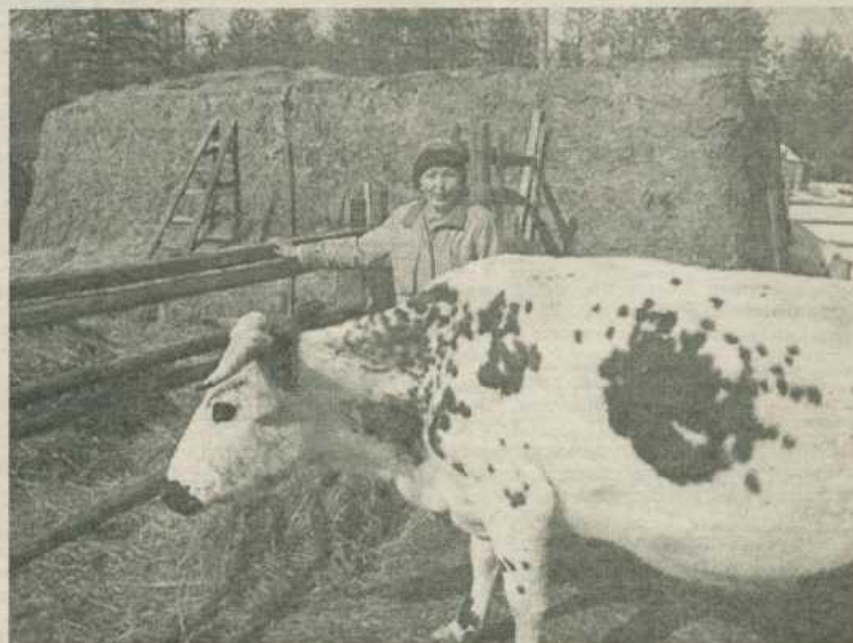
Дьизэ кэргэн аҕата Егор Михайлович:

— Мин Мэҕэ-Хангаласка төрөөбүтүм. Икки сыл армияга сулууспалаан баран үс сыл дойдубар Наахарага үлэлибитим. Идэбинэн физкультура учууталабын. Ол эрээри тыа киһитин сиэринэн сир, сүөһү үлэтигэр көспүтүм.

Кини кэтэх хаһайыстыбаларыгар 15 ынах сүөһүлээхтэрин, онтон 7-тэ ынарын, билигин 4 ынах төрөөбүтүн, 4 сылгылаахтарын, 2 сибинньэлээхтэрин, 10 кууруссалаахтарын иһитиннэрдэ.

«Кытыл» бааһынай хаһайыстыбата хамнаһы уу харчынан кыайан төлөөбөт буолан, дьизэ кэргэн сүөһүтүгэр оту оттоон, тийээн бизэрэр. Атын да өгөнү оҕорор. Ити биллэн турар тутах.

СИР АҤЫН ХОТО ХОМУЙАН

чимизэх дьон, аныгы үйэ ирдэбилинэн үбү-харчыны кыайалларынан киллэрэллэр.

Бааһынайдар сүүрүн дохуоттарын сүөһүттэн-сылгыттан, үүтү туттаран 26, ынах, сылгы этиттэн 30-ча тыһ. солк. ылбыттар. Ааспыт күһүн 400 кг. хара, кыһыл хаптаҕас барыаньатын бэлэмнээбиттэр. Онтон 30-ча тыһ. солк. харчыны киллэрбиттэр. 20 куул хортуппуйу хомуйбуттар. Дьизэлэрин таһыгар одуруот аһын үүннэрбиттэр. Ааспыт сылга дьизэ кэргэн уопсайа 100000 солк. дохуоттанналар.

— Тыа ыалын сиэринэн олоробут. Туох дэлэйэ кэлиэй? Ол эрээри бэйэбитин хааччынабыт.

Иһикитин ынахтытын 10-на, бизэбитин 20-гэ тиздэр былааннаахпыт. Саҥа хотону уонна титиги, Дьэбэдэйгэ сылгы базатын тутуохпут. Хаһайыстыбабыт кэҥээтэринэ хотонго автодоилканы киллэриэхпит. Ону таһынан үлэһит наада буолуо, — диир бааһынай хаһайыстыбатын салайааччыта.

Кэргэнини Дьяконовтар саҥа дьаһанан, үлэни-хамнаһы таһа бэрээдэктээх ыраах, суолайыһа мөлтөх нэһиликтэ да кыһалдаҕа суох олооруохха сөбүн дакаастыыллар.

Хаартыскага: Мария Афанасьевна Дьяконова

Балаһаны В. СЫРОМЯТНИКОВ бэлэмнээтэ

«Советской Россия» хаһыат 2001-сыл бүтүүтүгэр «Хааппылаа кун» дьээн улахан матырыйаалы таһаарбыта, Аҕа дойду Улуу сэриитин сылларыгар советской ыччат патриотизмын уонна героизмын тематыгар аналлаах, онуоха Москваҥа коммерческой ВУЗ студенаарын рефераттарыттан хас да быһыта тардылар туһаныллыбыттар.

Биир хайысханан үөрэммит эдэр дьоннор санааларыттан, бу бопуруоска кинилэр уопсай көрүүлэриттэн уордайдым, ону ааһан ис бырачыһы үөскэттилэр: күндү доводтор, эһиги «көңүллүк өйдүүргүтүнэн» бэйэбит гражданский хаачыстыбабытын көрдөрүгүт тирээтэбинэ туох тахсыаҕай?

Кэлэһии уонна уордайы — куһаҥан сүбэһиттэр, ол эрэри кинилэр төбөҕө бааллар уонна кырдыгы тутуһар ыарахан, тоҕо диэтэххэ, автордартан биридэстэрэ, бэйэтин «Советской Союз кизинин буолбакка, Россия патриотунан» ааттанааччы Валентин Бондарев (атын сир, атын дьон курдук? — В. К.) Советской государственной үөһэттэн «уопастыба алын арангаларын», пролетариат государствотын курдук быһаарар. Тойон Бондарев «уопастыба алын арангаларын» уонна кинилэр государстволарын абааһы көрөр! (бэйэтин «үрдүкү арангаларга» киллэринэр быһыылаах). Маньнык түбэлтэҕэ сангарбат буолуохха сатамат.

Өй-санаа бырачыастыыр, сүрэх ыалдыар — биһиги кинибиттэн олохуохтаах уонна ааспыт мөлхөтүк билэр итиннэ билинги событиелар ис хоһооннорун дьыҥкатиел көрбөт эдэр-дэр итинник этэллэр.

1. Бэйэтин норуотун абааһы көрөөччү — патриот буолбатах Бондарев рефераттыттан быһа тарды хаһыат столбигын кыра чааһын ылар, ол эрэри итиннэ үөрэҕэ суох киһи амбицията «алын уопастыбаны» абааһы көрүүтэ толору, ону ырытыһы элбэх мизстэни ирдир (редактор, бырастыытын, бу эдэрдэргэ ананар).

Советской Союз — биир сомоҕо элбэх национальностооҕо, элбэх тыллаах норуоттар Төрөөбүт дойдолара, ону биһиги, кини гражданныра, былыр-былыргыттан Россия дьээн аатыбытты. Кини туһунан, сирин-уотун, норуоттарын туһунан этилиннэбинэ — уйаара-кэйээр биллибэт улахан дойду — Советской Социалистической Республикалаар Союзтара өйдөнөр. Бу Улуу Держава гражданныра буола сылдыбыт чэспитинэн кизин туттабыт. Бондаревский «российский патриотизмга» мизстэ хаалбат, Советской Россия кини бары республикаларын, норуоттарын Төрөөбүт дойдолара этэ уонна инникитин даҕаны буола туруоҕа, суобаһа суох политиктар амбициознайдык оонньообуттарына да иһин патриотизмы российскийга уонна советскийга үллэрэр кыаллыбат.

Валентин Бондарев Советской Союз туһунан, кини культууратын уонна духуобунай олоҕун туһунан тугу билэрий? Кини санырынан кини билиитэ-көрүүтэ билинги телевидениеттан уонна периодической таһаарылырттан, баҕар, коммерческой ВУЗ курстарыгар ылар билииттэн кизин эйгэтэ суох. Кини үөһэттэн «уопастыба алын арангаларын» туһунан этэр, кинилэр государстволары салайыһыны уонна кини уопастыбаннай олоҕун бэйэлэригэр ылары ситиспиттэр. Бырастыытын, оттон кинини ким аһатар, таһынаарар, уопсайынан тиһээр маньнык «үөрэхтээх уонна өйдөөх» буоларыгар ким кыах биэрбитэй? Аҕадаах ийэтэ? Кини төһө да коммерческой наукаларын хааччааһытын иһин өйдөөх тустаах, ити барыта халлаантан түспэтин, кини тыһынаах буолуута уонна үөрэниитэ ханнык харчынан хааччылыбытыттан тутулуга суох — бу тыһынанчанын илии үлэтэ. Харчы — баара-суоҕа малга-салга кубулуйбут

үлэ усулуобунай сыанабыла, эргиргэ ханнык да суолунан кинилэртэн иһин (таарыччы кимнээх баҕарар биллэр политэкономический экспресс-уроугум иһин бырастыытын). Тиһэх түмүккэ биһиги туохтаахпыт барыта «уопастыба алын арангаларын» илиитинэн итиннэ сатабыллыан айыллар, онгоһуллар, онно махтамматтаахпыт да иһин, саатар ытыктабыллаахтык сыһыаннаһахтаахпыт, тойон улахамаһы ар амбициятын буолбакка. Өскөтө харчы эргирин процеһыгар (ханнык да формаҕа тахсыбытын иһин) ити сыаналааһын уонна атастаһы знагын (бэлиэтин) уопастыба уопсай наадыһытыгар бэйэтин кылаатыгар сөп түбэспэт элбэти иҥиринэр, ол аата кини атыттар үлэлэрин суотугар олоһор, атыннык судургутук эттэххэ, уорар.

ПАТРИОТИЗМ — ҮҮР КЭМ ХАРАНАТЫН КУРДАТТЫЫР КҮН СЫРДЫГА

(Ыччаты кытта кэпсэтин)

Оччоро суобас быһыытынан государствотын уонна былааһы ким бас билиэтэҕэ, ити уорууну бохсор туһугар?

«Аан дойду искусствотыгар үлэ кинитэ хаһан даҕаны кылаабынай геройунан буолбата», — дьээн суруйар В. Бондарев. Кини аан дойду уонна биһиги нууччабыт, ол иһигэр революция инниннээҕи искусствотын куһаҥнын билэр, онон «үрдүкү уопастыба» бэрэстэбиитэлин интеллигентноһун саарбахтыырга күһэйэр. «Киһи күлэр даҕаны: свинарка (сибиннээҕи итээччи) — киһи кэрэтин айааччы», — В. Бондарев күлүү-элэк оҕостор. Дьэ кырдык, сибиннээҕи итээччи уонна бостуук, тырактарыс уонна шахтер үрдүк нравственноһу уонна киһилии духуобунай кэрэни сатыыллара итиннээҕи илдьэ сыдыаллара (автор үөрэҕэ суох киһилии «киһи кэрэтин айааччылар» диэбитин курдук буолбатах), кинилэр биһиги державытын сэттэ уон сыл устатыгар Улуу оҕорбут айааччылар этэ — Октябрь инниннээҕи сутуга олооччуттан аан дойдуга бастагы космической державаҕа кубулуппугутара, итиннээҕи киһи-аймах историятыгар саамай ыар сэриини ааспыттара.

Киһилии хардарыта сыһыаны ыллаахха, билинги ураты «үрдүк» балаһыаннаһа дураһылар аранга-таар кинилэр лаппа үрдүктэр уонна үтөө санаалаахтара.

«Алын уопастыбаттан адьас аҕыйахтар, — дьээн суруйар автор, — бэйэлэрин арангаларыттан тахсар, үөрэхтэнэр уонна саҕа интеллигенция фундаменын (акылаатын) түһээр кыахтаахтара». Маньнаха туох ордуҥун билбэтим: бэйэ «көңүл өйүнэн» дойдохтоһуна дуу эбэтэр итинник «үөрэспиттэр» дуу.

Советской кэмгэ адьас сүрээ суохтар уонна тугу да аахайбаттар эрэ үөрэҕи ылбатахтара, бары да үөрэммиттэрин иһин, үрдүк үөрэҕи ыларга, өй үлэтинэн, искусствонан дьарыктанарга, «интеллигент» дьээн өйдөбүлү быһаарааччыга, дойдур уонна баҕа эрэ наадалара. Интеллигенция, Бондарев итээтэ сатыырынан «билинги көлүөнэ» эрэ... Россияга көстөн эрэр» үһү. Оччоро ким кыһамныгынан биһиги дойдубут аан дойдуга иккис индустриальной-промышленной, аан дойдуга бастагы космической державанан буолбутай? Оттон Бондарев бэйэтэ бэлэм интеллигент буолан Ыйтан түспүтэ дуу (бэйэтин оннук сананар буоллаҕына)?

Автор революция инниннээҕини эмиэ куһаҥнын билэр (кинн санырынан Советской государствотуо букатыннаахтык

суох оҕоһуллубут), советской интеллигенцияны эмиэ, ити интеллигенция соррото революция инниннээҕи интеллигенция этэ — кини элбэх бэрэстэбиитэллэрэ революционной хамсааһынна кыттыһы ылбыттар. Революция кэнниттэн урукку интеллигенция саҕа советской интеллигенция үүнүүтүгэр көмөлөспүтэ, «уопастыба алын арангата» дьээн сүөргүлээбэтэҕэ. Уопсай күүстэринэн, төһө кыах баарынан 90 бырыһыан үөрэҕэ суох Россияны билинги культуура таһымын чыпчаалыгар өрө көтөхпүттэрэ, науканы уонна сырдаттыһы сайыннарыттар, дойдуну модун индустриальной державаҕа кубулутууга үлэ уопсай процеһыгар киирситтэрэ. Реферат автора төһө да сирби-тин иһин Советской Союз туһанааччы эрэ буолбакка, айар-ту-

бары режимин сөпкө сыаналаан, Катя Усенко булгуччулаах түмүгү оҕорор: «Мин бэйэм олохпун Россия иһин сиэртибэлиэ суох этим (биричинэлэртэн биридэстэрэ — патриотической чувство суоҕа)». Оттон салгы: «Мин биһиги правительствотын адьаһын итэҕэйбэппин уонна кини туһугар тугунан эмэ сиэртибэлиир санаам суох». Күндү Катя, патриотизм чувствота правительствотын итэҕэйиэ буолбатах. 1917 сыллаахха аармыйа сэриилэһэртэн akkaастаммыта, фронту бырахпыта, утарылаһааччытын эмиэ итинник ыһарга ыһарбыта (уонна ситиһилээх этэ: фронтовой балаһаҕа нуучча уонна немец саллааттарын «бырааттаһыларын» туһунан элбэх ахсааннаах эпизодтар биллэллэр, тоҕо диэтэххэ, тоҕо уонна ким туһугар сэри-

ПАТРИОТИЗМ — ҮҮР КЭМ ХАРАНАТЫН КУРДАТТЫЫР КҮН СЫРДЫГА

(Ыччаты кытта кэпсэтин)

илэһэрин өйдөөбөт этэ. Ити революция бичирчинэлэртэн уонна элементэртэн биридэстэринэн буолбута. Оттон норуот тоҕо уонна кимтэн көмүскэнэри өйдөөбүтүнэ — дойдутун атын итиннээҕи бэйэтин өстөөхтөрүттэн ыраастыыра, уон түөрт агрессор-дойдулар уонна бэйэтин контрреволюционердарын сэриилэригэр утарылаһыһы тэрийэри сатаабыт бассабыыктары итэҕэйбитэ, бэйэтин сирин, дойдутун көмүскээбитэ, бэйэтин кэмигэр Минин-Пожарский ополченията польская-литовская-шведская тоҕо ааннааһыны уонна Лжедмитрий үөрдэрин Москвадан, нуучча сириттэн үүрбүтүн курдук. Аҕа дойду Улуу сэриитигэр эмиэ итинник буолбута — Коммунистической партианан түмүллүбүт норуот ТУГУ көмүскүүрүн билэрэ.

Правительстволар кэллэлэр уонна бараллар: уонна билинги правительство бэйэтин уоруйахтарын, коррупционердарын уонна таһнарыахсыттарын кытта барыта. Оттон Россия, кини Эйгин төрөппүтэ, Эн өбүгэлэрин, аймахтарын дойдутара хаалыа уонна олоһуоҕа, Феникс көтөр курдук алдыһы-кээһини күлүттэн туран кэлиэҕэ. Оччоро Эн чэпчэтик үөһэ тыһынан, үөрүүтүн хараһын уутун согтук. Баҕар толкуйданын: кини бардырытыгар бэйэм тугу оҕордум?

Россия баар буолуохтаах уонна олоһуохтаах, хас биридии патриот суобаһа тоғостоох кэмэ кэлэбинэ, киниэхэ бэйэтин иһин этэн биэриэҕэ. Оттон Россия баар буоларын уонна Эн өлөрүгү кэскиллэрин туһугар наада буолаһына олоххун да харыстыа суохтааххын. Эн патриотизм чувствотын судургутук сыһа өйдүүгүн. Бэйэтин иһин.

3. Космополитизм — ыар дьыҥнээхтэн куотунарга, дьоннор сирдээҕи кыһалдаларыттан тэйэргэ холонуу

Ю. Вижко планетаны барытын таптырын туһунан этэр уонна кини тыһынан, космополитизмга охтор. Бэйэ планетатын таптаһын — сир хас биридии олохтоодун естественной чувствота: Марска даҕаны мин Сир патриота буолуоҕум, ол естественнэй. Ол эрэри бу бэртээхэй Сиргэ планетанан чугас ыалын атыттар үлэлэринэн айыллыбыт байы-дуолу, кинилэр сирдэрин бас билэргэ холоннун, кинини бэйэтигэр үлэлэтэргэ күһэйдин эбэтэр атын суолунан халаатын, билигин Россияны халыыллаларын курдук? Эн Төрөөбүт дойдугар атын сир сэриитэ иһэр, эн адьаһын билбэт кинигин өлөрөгө күһэллэбин, иннээ

гымматаххына кини эйгин өлөрүөҕэ, кини буруйа дьээн — былдыыр-талыыр интэриэстэрин олоххо киллэрээри хаһаайыттары эйгин өлөртөрө ыһыптыттар? Тыһынанчанын тоух да көмүскэлэ суох дьону өлөрүүгэ бомбардировщиктар халын үөрдэрин ыгаллар, оттон саба түһээчилэр бэйэлэригэр куттал суох буолуутунан 100 бырыһыан кэриҥэ мэктиэлээхтэр, тоух да накаастабылга тардылыбат өлөрүөхсүттэргэ кубулуйаллар, Югославия уонна Афганистанга буолбутун курдук? Эбэтэр биир сомоҕо уопастыбанан олоһор норуоттар икки ардыларыгар хардарыта өлөрсөр хааннаах иирсээннэри күөртүүлэр...? Уонна бу киһи-аймах историятын бүтүүнүн устатыгар, күн бүгүнүгэр дылы салданан барар. Усулуобуйалар уонна кыахтар уларыйдылар, оттон ис хоһооно уруккутунан хаалар, арай сымыйалааһын, көрдөрөн туран уоруу уонна оросуонньуктааһын наһаалаата. Маньнык космополитизм туохха нааданыт? Бу өйүттэн тахсыбыт аан дойду «космополитической ырайын гражданнына», космополит бэйэтин хайдах сананарый? «Киһи-аймагы олус таптыыр» туора, кэтээн көрөөччү курдук?

Бондарев улахамаһыан туран «алын арангалар» диір дьонноругар, ол аата пролетариакка «интернационализм» дьээн өйдөбүлү баар, араас норуоттар дьоннорун бэйэлэрин үлэлэрин түмүгэр бырааптарын иһин охсуһууга биір санааланыларын быһаарар. Араас дойдолар уонна норуоттар үлэһит дьоннорун икки ардыларыгар сыһыаннаһыны уопсай интэриэстэргэ, хардарыта ытыктаһыһа олоһуруох тустаах.

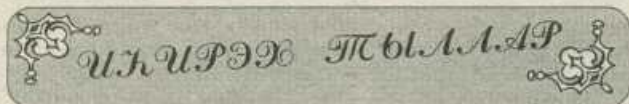
Атын норуоттар культуураларын, абыычайдарын, тыллаларын ытыктааһын — бэйэтин убаастанар уонна атыттар кинини ытыктыылларыгар баҕарар хас биридии киһиэхэ естественнэй. Маньнаха космополитизм тоҕо кыбылыһна? Киһилии иһирэхтик сыһыаннаһы хаачыстыбалара элбэх национальностооҕо Советской Союзка бааллара, ол бэйэни таптыыр амбициялаах, былдаһы эрэ таптыыр политиктарынан күүһүлээн урусхалламмыта. Бу биһиги дьыҥнээх уопсай дьэибит этэ. 1924 сыллаахха Сергей Есенин суруйбута:

Когда во всей планете
Пройдет вражда племен,
Исчезнут ложь и грусть, —
Я буду воспевать
Всем существом в поэте
Шестую часть Земли
С названием кратким «Русь».

К и һ и - а й м а х х а
бүтүннүүтүгэр таптал уонна төрөөбүт дьэини-уоту, бэйэ аҕатын-биһин ууһугар уонна биһиэхэ олоҕу биэрбит, улаатынарбыт сиргэ таптал икки ардылара араастар. Патриотизм дьээн дьэ бу буолар. Өскөтө бу сиргэ баар барыта эн норуотун үлэтинэн эн иҥиҥ туһугар уонна Төрөөбүт дойду уопсай бааһын үөскэтиигэ айыллытыгар эн үлэҥ ирээтэ эмиэ баар — бу барыта эйинэ дьээн өйдөбүл — бу советская социалистической патриотизм, бэйэ Төрөөбүт дойдутун хаһаайыһын патриотизма. Бу лозунг буолбатах, олохунан биллибэккэ үөскээбит чувство баар, онуоха биһиги БЭИЭБИТ сыаннастарбытынан олоһуспут — үлээ, дьылдабыт ханна да быраһытын иһин мадьитин. Кизиник тардаммыт ырыа дьыҥнээх ис өйдөбүл: «Человек проходит как хозяин необъятной Родины своей», толкуйа суох сотору-сотору хатыланара буолуохтаах буолуогун курдукта, оттон билигин биһиги туһугар дойдубутун алдыһыт, халыыр уонна ыһар-тоғор кэмнэригэр ырыа ис хоһоонун дьыҥнээхтик өйдүүбүт.

(Бүтүтүтэ бэчээттэниэ)

В. КАЛИНИН,
Аҕа дойду Улуу
сэриитин
кыттыһылааҕа

олороргор баҕарабыт, үтүө санаан хаһан да уостубатын.
1 №-дээх НПОО администрацията, профкома, ветераннарым сабытэ

Таптыыр эдьийбитин — Нам улууһун Үөдэй орто оскуолатыгар уһун сылларга учууталынан үлэлиир — **НОВГОРОВО МАТРЕНА СПИРИДОНОВНА** «Российской Федерация үтүөлээх учуутала» диир үрдүк аат индэриллибинин эдьийитигэр эрдэлиит.

Баҕарабыт уһун дьоллоох ологу, айымньылаах үлэни, бары үтүөнү!
Намтан Новиковтар, Салбантан Корякиннар

Күндүтүк саныыр балтыбытын — Нам улууһун Үөдэй орто оскуолатын учууталынан — **НОВГОРОВО МАТРЕНА СПИРИДОНОВНА** «Российской Федерация үтүөлээх учуутала» диир бочуоттаах ааты ылбыккынан ис сүрэхпиттэн эрдэлиит, олус үөрэбит, киэн туттабыт!
Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, үлэ үөһүгэр өссө уһунук сылдьаргар.
Александра Николаевна Аммосова, Петр Алексеевич Корякин, Салбантан

Күндү эдьийбитин — **НОВГОРОВО МАТРЕНА СПИРИДОНОВНА**, Нам улууһун Үөдэй орто оскуолатын үрдүк категориялаах методист-учууталынан, РФ үөрэтиригитин туйгунун, 3 төгүллээх «Сорос», «Саха-Азия оҕолоро» фондалар стипендиатын, орто оскуолалар учууталларын аналлаах республика грантын бас билээччитин үтүө сыллаах, сыралаах үлээн үрдүктүк сыаналанан «Российской Федерация үтүөлээх учуутала» диир бочуоттаах ааты ылбыккынан истинник эрдэ-

дэлиит!
Баҕарабыт үлэһэр өссө үрдүк ситиһилэри, кырдьары-ылдылары биллэрээк, үөрэ-көтө, сүбэли-амалы, күүс-көмө, тирэх буола сылдьаргар.

Эрдэни кытта биһигэ төрөөбүттэригэр, аймактарык Намтан, Хамааттаттан, Дьокуускайтан

Күндү аҕабытын, Саха Республикатын үөрэтиригитин туйгунун, Дойдулар икки ардыларынааҕы «Дети Саха-Азия» фонда стипендиатын, 70-80 сыллардаагы Саха Республика-тын биһир спортсменын, Дальнай Восток зонаһыгар «Профтехуөрэхтээгин обществоларын көрүү» Бүтүн Россиятаагы конкурстарын хас да төгүллээх дипломын, лауреатын, самодеятельнай мелодииһы **ШАДРИН АФАНАСИЙ МИХАЙЛОВИЧ** үйэ аһардаах үбүлүүгүнэн иттигит-истинник эрдэлиит.

Баҕарабыт туйгун доруобуйаны, үлэһэр, олоххор ситиһилэри!
Оболорук, кэргэнник

Убаастыыр табаарыспытын, улахан убайбыт кэриэтэ саныыр дөрбүбүтүн, Дальнай Восток зонаһыгар «Профтехуөрэхтээгин обществоларын көрүү» Бүтүн Россиятаагы үтүөлээх дипломын, лауреатын, самодеятельнай мелодииһы **ЭВЕРСТОВ ТИМОФЕЙ ТИМОФЕЕВИЧ** 55 саасын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүүгүнэн истинник эрдэлиит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, үлэһэр, олоххор ситиһилэри. Кырдьары-ылдылары билинимэ. Дөрбү-табаарыс дьонун туһугар ахсаабат сүбэ-амаг, көмөн иһин барҕа ма-талы этэбит.

Шадринар

Биһир дойдутаахпыт **РОЖИНА ЕВДОКИЯ ПЕТРОВНА** советской-партийнай үлэ ветеранын «Саха Республика-тын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ» үрдүк ааты ылбыккынан истинник эрдэлиит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, уһун үйэни, дьолу-соргуну!
Үөдэй нэһилиэгин дьаһалтата

Күндүтүк саныыр балтыбын, эдьийбитин **ПЕТРОВА СВЕТЛАНА ФЕДОРОВНА** үрүн күнү көрбүт, күөх окко үктэммит кэрэ-бөлүө күнүгүнэн — үйэ аһардаах үбүлүүгүнэн — ис сүрэхпиттэн иттигит-истинник эрдэлиит.

Кырдьары-ылдыры биллэрээк эйэрэ дууһанынан, сай-аҕас санаанынан, саргылаах сүбэтинэн үтүө холобур буолан үтүө үөрүүлээх күнүнэн, уһун олохтон диир алгыбыт. Оҕолору-н, сиэннэригэр, чугас дьонноругар, аймактарыг үтүө санаа-ларынан уйдараан уһундук, доруобайдык үөрэ-көтө олоорор истин баҕарабытын тирээбит.

Салбантан санаһык Клара, балтыларык, куттотторик

Убаастабыллаах **НАДЕЖДА ГЕОРГИЕВНА КОЛЕСОВАНЫ** 50 саасын туолар үбүлүүгүнэн иттигит-истинник эрдэлиит.

Эйиэхэ саха алмаһыһы кытаанах доруобуйаны, уһун, дьоллоох ологу, дьизээр-уоксар дьолу-соргуну, тулалыыр дьонун убаастабылыгар уйдараан мэлдьи үөрэ-көтө уһундук

Нэһилиэк администрациятын гарантийнай суругунан сизэмэ хортуоп-пуйун ылааччыларга ДГУП «Туймаада-Агротех» ысыкылааттарыттан хортуоппуй түнэтэбит.

«Нам Ыһыан» СХПК администрацията

Хамаатта нэһилиэгин «Элигит» б/х үлэтин тохтооторунан бары ин-терэстээхтэр аахсаргытыгар.

В районе СХТ работает с 10 ч. до 17 ч. ритуальные услуги.

Сдаем в аренду 2-хкомнатную квартиру, центр, газ, телефон.
Обр. по тел. 21-2-10.

Купим усадьбу в с. Нам.
Звонить по тел. 23-2-15.

Продаем 2-хкомнатную квартиру в районе «Ленагаз». 2-й этаж, теле-фон, газ.
Звонить по тел. 22-6-18 в любое время.

Дьиз туннугун, аанын уонна ис, тас оҕоһуктарыгар сакаас ылабын. Матырыаала саквасчыттан.
Адырыспыт: Аммосов ул., 41/3, урукку ПМК территорията.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күн-дьыл ааһара түргэнэ, биһиги тапталла-ах бырааппыт, убайбыт, кэргэним, аҕабыт, эһэ-бит Москвитин Егор Николаевич күн сириттэн суох буолбута номнуо биһир сыла бу ыям ыһын 14 күнүгэр туолла.

Егор Николаевич — ыраас дууһалаах, чиз-һинэй, көрсүө-сэмэй майгылаах киһи этэ. Төһө да биһиги кытта буолбатарын иһин, биһиги сүрэхпитигэр, санаабытыгар хас олохтук хар-дытын айы баар курдук.

Аҕабыт дьонго-сэргэҕэ үтүө сыһаннаах, аймак-билэ дьонноругар наһаа чугас эйэрэ май-гылаара. Кырдьаҕас эдьийдэрин, саҕастарын, таайдарын олуһун убаастыра, таптыра. Туох кыһалҕалаахтарыгар кыага баарынан көмөлөһөр, өйүү сылдьара. Хаһан да кими да куһаран-нык сангарбат, өс-саас туппат киһи этэ. Биһиргэ төрөөбүттэригэр кыһыр-сан айдаарсыбытын олох өйдөөбөптүк. Эдьийин наһаа убаастыыр, тап-тыыр буолан киһи тылыттан олох тахсыбат, туох кыһалҕалааҕар көмөлөһө-өйөһө сатыра. Бырааттарын кытта, онноорор оҕо эрдэһиз биһиргэ да охсуспатах-айдаарсыбатах киһи.

Араас салайар үлэлэргэ өр сылларга үлэлээбитэ, инициативалаах, дьол-дурдаах, үлэ-хамнаса ирдэбиллээх салайааччы быһыытынан оройуонга биллэрэ. Ханнык да ырахан үлэттэн толлон турбат этэ.

Дьиз кэргэттигэр, оҕолоругар наһаа истин-сымнаҕас сыһаннааҕа, оҕолорун кими да мөхпөккө, улаханнык сэмэлээбэккэ улаатыннарыпта. Төһө да ырахан ырыһа ырыһа, ону оҕолоругар биллэрбэккэ күүс-көмө буолан түөрт оҕотун олоххо бэйэлэрин суолларын буларда, үөрэх-тээх үлэтин дьон оҕордо. Кыракый сиэннэрин хара өлүгөр диэри бүөбэй-дэспитэ.

Аҕабыт, эһэбит Егор Николаевич үлэтин, киһи быһыытынан үтүө өртүтэрин, эйэрэ майгытын киһи оҕолоро, бизэ кыракый сиэннэрэ сал-ды-ахтара, аатын ааттатыахтара.

Күндү киһибитин биһиги дьынгнээх дөвөр, амарах аҕа, эйэрэ эһээ бы-һыытынан тыһнаахпыт туһары куруук ахта-саныы сылдьаахпыт.
Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, аймак-билэ дьонноро

МАХТАНАБЫТ

Бу биһиги урукку «Мясомолпром» ветераннара билигин саҕа ула-рыһы бириэмэттигэр тэрилтэбит аата араастаан уларыйан «Ас-Үөл» ГУП буолан салайааччыларбыт эдэр үлэһиттэрэ Васильев Дьулустаан Ивано-вич, Протопопов Михаил Иванович, Винокуров Александр Васильевич, урукку үлэһиттэртөн Окочешникова Наталья Михайловна, Охлопкова Варвара Павловна биһиги умуһука туох көмөлөһөр наадыһыпка кыах баарынан көмөлөһөн тыа хаһаайыстыбатын, кырдьаҕастар күннэрин уонна Кыһыы 57 сылын барыбытын түмэн көрсүһүннэрэн үөрдэн-көтүтөн, ду-оһуя көспөтөн, сыһынанан куруук көрсүбэт дьон астынан иһин тутуурда-ах тарҕастабыт, иһинки өттүгэр ветераннарыбытын умчуохтук суоҕа диир өссө эрэнэрдилэр.

Баҕарабыт эһиэхэ иһинки өттүгэр кытаанах доруобуйаны, үлэһитигэр үрдүк ситиһини, тус олоххуттар дьолу-соргуну!
Үлэ, тыыл ветераннара

РЕДАКТОРЫ СОЛБ. Г.К. ЭВЕРСТОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционная издательская система — 21141

Grid of small ads for various services and goods. Includes ads for clothing, food, and local services. Each ad lists details like location, price, and contact information.

Grid of small ads for various services and goods. Includes ads for clothing, food, and local services. Each ad lists details like location, price, and contact information.

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республика, Нам с., Заложной ул. 2.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талыһына уонна таһыһына “Энсиэли” хаһыат редакционнай-издательской систематааҕа.
Хаһыат Дьокуускайга “Сахаполиграфиз-дат” НИПК бэчээттэнэ, Орджоникидзе ул. 38.
Формата А3. Кээһэйэ 1,0 бэчээт. лис.
Индексэ — 54889. Тираһа — 2524
Бэчээккэ иһин баттанна — 12:00 ч, 13.05.2002
Сакаһын №-рэ — 58